

РОЗДІЛ 1. Підприємливість і підприємництво

Урок 8. Від "я" до "ми": партнерство, якому можна довіряти

Активізуємо досвід учнів роботи в команді. **Обговорюємо** роль команди і партнерів у запуску та розвитку бізнесу. **Використовуємо** локальні та шкільні приклади командних проєктів. **Заохочуємо** учнів аналізувати власні сильні сторони й слабкості. **Підводимо** підлітків до висновку, чому команда — це ключ до успішного бізнесу.

Ознайомлюємо з ролями в бізнес-команді, типами партнерства і критеріями добору. **Обговорюємо** як формувати команду під певний проєкт, як розподіляти обов'язки, оцінювати сумісність фахівців і компетенції. Разом вибираємо критерії вибору членів команди і партнерів, способи оцінки компетенцій людей і сумісності з рештою команди.

Формуємо вміння визначати необхідні ролі у команді, розподілу обов'язків і побудови прозорих стосунків. **Ознайомлюємо** учнів з простими інструменти оцінки компетентностей працівників — коротке портфоліо, рекомендації, пробне завдання. **Наголошуємо**, що всі люди різні і розкривають свої здібності та потенціал не одразу. Тож при доборі працівників важливо мати пробний період, а не приймати імпульсивні рішення. **Підкреслюємо** важливість при доборі працівників врахування не лише професійних компетентностей, а й мотивацію до роботи і компанії та сумісність з іншими працівниками.

При роботі в команді важливо поважати внесок кожного члена, чесно розподіляти завдання і винагороди. З кожним мають бути прозорі домовленості: письмове або електронне підтвердження ролей і умов. Підприємець має поважати авторські права і конфіденційність (поділ ідей, інтелектуальної власності), уникати дискримінації при доборі персоналу за ознаками, не пов'язаними з компетенціями.

Звертаємо увагу на різницю працівників і партнерів, як шукати партнерів (має бути спільна мета у бізнесі), типи партнерств, де знаходити партнерів.

Матеріал теми вже частково знайомий учням, адже командній робота з перших класу початкової школи приділялося багато уваги. Учні неодноразово

виконували проекти, працювали на спільний результат, тому варто зосередитися на особливостях бізнес-команди — ефект мультиплікації ідеї, ролі в команді, особливості формування бізнес-команди, де шукати працівників і як вибирати людей в команду, різниця між працівниками і партнерами. Саме на цих моментах тримають фокус уваги надані завдання та моделювання ситуацій.

Зверніть увагу учнів на Ігрове завдання "Формуємо команду для екстремальних туристичних подорожей" (див. е-додаток — <https://svitdovkola.org/pfg9/8/media3>). У завданні наведена нестандартна ситуація — дослідження маловідомих територій і організація туди екстремальних туристичних подорожей — запропоновано дібрати команду серед претендентів, визначити працівників та партнерів. Це завдання можна продовжити в класі, де учні інсценуватимуть представлення та прийом на роботу, вигадають нових персонажів.

Основні поняття та змістові акценти: людський капітал, бізнес-команда, партнер, працівник, ролі в команді, сумісність, делегування завдань, договір про співпрацю (угода), ефект мультиплікації ідеї, маркетинг, резюме.

Форми роботи на уроках можуть бути такими:

- завдання "Ролі в команді" — роздати учням картки з ролями, вони обговорюють, які вміння і навички потрібні, які завдання кожний фахівець виконує;
- завдання "Інтерв'ю для співпраці" — один учень — кандидат, другий — засновник, пара відпрацьовує запитання на співбесіді, щоб оцінити мотивацію, професійні вміння, сумісність з рештою команди.
- практикум "Профіль партнера та працівника" — групи готують короткий профіль ідеального партнера і членів команди для свого проекту — вміння та навички, очікувані результати, мотивація тощо. **Орієнтовні критерії оцінювання:** здатність описати потрібні ролі і обґрунтувати їх — 0–3 бали, якість профілю партнера або кандидата (реалістичність, критерії відбору) — 0–4 бали, вміння аргументовано вести переговори і скласти коротку угоду — 0–3 бали, участь у роботі команди та рефлексія (самооцінка ролі) — 0–2 бали;

- рольова гра "Угода про співпрацю" — моделювання переговорів про умови партнерства; складання простого меморандуму.
- кейс-розбір — аналіз реальної або вигаданої проблеми в команді (конфлікт ролей, невиконання обов'язків) з пошуком рішень;
- створення коміксів "Моя роль у команді", "Партнерство: місія можлива".